

31992L0058

26.8.1992.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 245/23

PADOMES DIREKTĪVA 92/58/EEK**(1992. gada 24. jūnijs)****par minimālajām prasībām drošības un/vai veselības aizsardzības zīmēm darba vietā (devītā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē)**

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 118.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾, kas iesniegts pēc apspriešanās ar Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju,

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā Līguma 118.a pants paredz, ka Padomei direktīvās ir jāpieņem minimālās prasības, lai veicinātu uzlabojumus, jo īpaši darba vidē, attiecībā uz darbinieku veselību un drošību;

tā kā saskaņā ar minēto pantu šādās direktīvās ir jāvairās uzlikt tādus administratīvus, finansiālus un juridiskus ierobežojumus, kas traucē veidoties un attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem;

tā kā Komisijas paziņojums par tās programmu attiecībā uz drošību, higiēnu un veselības aizsardzību darbā ⁽⁴⁾ paredz pārskatīt un paplašināt darbības jomu Padomes 1977. gada 25. jūlija Direktīvai 77/576/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz drošības zīmēm darba vietās ⁽⁵⁾;

tā kā Padome 1987. gada 21. decembra rezolūcijā par darba drošību, higiēnu un veselības aizsardzību ⁽⁶⁾ ir pieņēmusi zināšanai Komisijas nodomu īsā laikposmā iesniegt Padomei priekšlikumu par iepriekš minētās direktīvas pārskatīšanu un paplašināšanu;

tā kā Direktīva 77/576/EEK būtu jāaizstāj ar šo direktīvu konsekvences un skaidrības dēļ;

tā kā šī ir atsevišķa direktīva Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīvas 89/391/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu darbinieku drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu ⁽⁷⁾, 16. panta 1. punkta nozīmē; tā kā Direktīvas 89/391/EEK noteikumi tātad ir pilnā mērā piemērojami drošības un veselības aizsardzības zīmēm darba vietā, neskarot stingrākus un/vai īpašus noteikumus, kas ir šajā direktīvā;

tā kā esošie Kopienas noteikumi attiecas galvenokārt uz drošības zīmēm un bīstamu šķēršļu un vietu apzīmēšanu un tādēļ ir ierobežoti ar zīmju tipu ierobežotu skaitu;

tā kā minētā ierobežojuma ietekmē daži apdraudējumi nav attiecīgi apzīmēti; tā kā tādēļ būtu jāievieš jauni zīmju veidi, lai darba devēji un darbinieki varētu identificēt draudus drošībai un/vai veselībai darba vietā un no tiem izvairīties;

tā kā drošības un/vai veselības aizsardzības zīmes ir jāparedz, ja apdraudējumu nevar pietiekami samazināt ar kolektīvās aizsardzības metodēm vai ar darba organizācijā izmantojamiem pasākumiem, metodēm vai procedūrām;

tā kā daudzās atšķirības starp dalībvalstīs pašlaik izmantojamām drošības un/vai veselības aizsardzības zīmēm rada neskaidrības un tās var izplatīties plašāk brīvas darbaspēka aprites dēļ iekšējā tirgū;

tā kā standartizētu zīmju izmantošana darba vietā varētu kopumā samazināt apdraudējumus, ko var radīt darbinieku valodas un kultūras atšķirības;

tā kā šī direktīva ir būtisks pasākums iekšējā tirgus sociālās dimensijas attīstībā;

tā kā saskaņā ar Lēmumu 74/325/EEK ⁽⁸⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Spānijas un Portugāles Pievienošanās aktu, Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevējai komitejai ir jāapspriežas ar Komisiju par priekšlikumu izstrādāt šajā jomā,

⁽¹⁾ OV C 53, 28.2.1991., 46. lpp. un OV C 279, 26.10.1991., 13. lpp.

⁽²⁾ OV C 240, 16.9.1991., 102. lpp. un OV C 150, 15.6.1992.

⁽³⁾ OV C 159, 17.6.1991., 9. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 28, 3.2.1988., 3. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 229, 7.9.1977., 12. lpp. Jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 79/640/EEK (OV L 183, 19.7.1979., 11. lpp.)

⁽⁶⁾ OV C 28, 3.2.1989., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 185, 9.7.1974., 15. lpp.

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I IEDAĻA

VIŠPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Regulēšanas priekšmets

1. Šī direktīva, kas ir devītā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē, nosaka minimālās prasības drošības un veselības aizsardzības zīmēm darba vietā.

2. Šo direktīvu nepiemēro zīmēm bīstamu vielu un preparātu, ražošanu un/vai iekārtu laišanai tirgū, ja vien citi Kopienas noteikumi to īpaši neparedz.

3. Šo direktīvu nepiemēro zīmēm, ko izmanto autotransporta, dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu, jūras vai gaisa transporta regulēšanai.

4. Direktīvu 89/391/EEK pilnībā attiecinā uz visu 1. punktā minēto jomu, neskarot stingrākus un/vai īpašus noteikumus šajā direktīvā.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) drošības un/vai veselības aizsardzības zīmes ir zīmes, kas attiecas uz īpašu objektu, darbību vai situāciju un kas sniedz informāciju vai dod norādījumus par drošību un/vai veselības aizsardzību darba vietā, izmantojot izkārti, krāsu, izgaismotu zīmi vai skaņas signālu, verbālu paziņojumu vai žestu atkarībā no gadījuma;
- b) aizlieguma zīme ir zīme, kas aizliedz rīcību, kura, sagaidāms, pakļauj briesmām vai provocē briesmas;
- c) brīdinājuma zīme ir zīme, kas brīdina par apdraudējumu vai briesmām;
- d) norādījuma zīme ir zīme, kas prasa specifisku rīcību;
- e) avārijas izejas vai pirmās palīdzības zīme ir zīme, kas sniedz informāciju par avārijas izejām vai pirmās palīdzības vai glābšanas līdzekļiem;
- f) informācijas zīme ir zīme, kas sniedz citu informāciju nekā b) līdz e) apakšpunktā minētā;

- g) izkārtne ir zīme, kas sniedz specifisku informāciju, ar ģeometriskas formas, krāsu un simbola vai piktogrammas apvienojumu un kas padarīta redzama ar pietiekami intensīvu apgaismojumu;
- h) papildu izkārtne ir izkārtne, ko izmanto kopā ar vienu no g) apakšpunktā aprakstītajām izkārtņēm un kas sniedz papildu informāciju;
- i) drošības krāsa ir krāsa, kam piešķirta īpaša nozīme;
- j) simbols vai piktogramma ir attēls, kas apraksta situāciju vai nosaka specifisku rīcību un ko izmanto uz izkārtnes vai izgaismotas virsmas;
- k) izgaismota zīme ir zīme, ko rada ierīce, kas izgatavota no caurspīdīgiem vai gaismu caurlaidošiem materiāliem, kuri ir apgaismoti no iekšpuses vai aizmugures tā, lai radītu gaismu izstarojošas virsmas iespaidu;
- l) skaņas signāls ir kodēts skaņas signāls, ko rada un izplata šim nolūkam paredzēta ierīce bez cilvēka vai mākslīgi sintezētas balss izmantošanas;
- m) verbāls paziņojums ir iepriekš noteikts runāts teksts, ko paziņo cilvēka balss vai mākslīgi sintezēta balss;
- n) žests ir roku un/vai delnu kustība un/vai stāvoklis kodētā veidā, lai vadītu personas, kas izdara manevrus, kuri darbiniekiem rada apdraudējumu vai briesmas.

II IEDAĻA

DARBA DEVĒJU PIENĀKUMI

3. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Darba devēji apgādā ar drošības un/vai veselības aizsardzības zīmēm, kā noteikts šajā direktīvā, vai nodrošina, ka šādas zīmes atrodas vietā, ja no apdraudējumiem nevar izvairīties vai tos pietiekami samazināt ar kolektīvās aizsardzības metodēm vai darba organizācijā izmantojamām metodēm, pasākumiem vai procedūrām.

Darba devēji ņem vērā riska novērtējumu, kas izdarīts saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

2. Neskarot V pielikuma noteikumus, zīmes, ko izmanto autotransportam, dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu, jūras un gaisa

transportam, uzstāda, kur tas šādiem transporta veidiem vajadzīgs uzņēmumu vai sabiedrību iekšpusē.

4. pants

Pirmoreiz lietojamas drošības un veselības aizsardzības zīmes

Neskarot 6. pantu, drošības un veselības aizsardzības zīmēm, ko pirmoreiz izmanto darba vietā 11. panta 1. punkta pirmajā daļā minētajā dienā vai pēc tās, ir jāatbilst I līdz IX pielikumā izklāstītajām minimālajām prasībām.

5. pants

Jau izmantojamas drošības un/vai veselības aizsardzības zīmes

Neskarot 6. pantu, drošības un/vai veselības aizsardzības zīmei, kas jau ir izmantota darba vietā pirms 11. panta 1. punkta pirmajā daļā minētās dienas, ir jāatbilst I līdz IX pielikumā izklāstītajām obligātajām prasībām ne vēlāk kā astoņpadsmit mēnešus pēc minētās dienas.

6. pants

Izņēmumi

1. Ņemot vērā attiecīgo uzņēmumu darbības veidus un/vai lielumus, dalībvalstis var noteikt uzņēmumu kategorijas, kam atļauts pilnībā, daļēji vai pagaidām aizstāt šajā direktīvā paredzētās izgatavotās zīmes un/vai skaņas signālus ar alternatīviem pasākumiem, kas dod to pašu aizsardzības līmeni.

2. Dalībvalstis, apspriedušās ar rūpniecības nozares sociāliem partneriem, var atkāpties no VIII pielikuma 2. iedaļas un/vai IX pielikuma 3. iedaļas piemērošanas, nosakot alternatīvus pasākumus, kas garantē to pašu aizsardzības līmeni.

3. Īstenojot 1. punktu, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi apspriežas ar darba devēju un darba ņēmēju organizācijām.

7. pants

Darbinieku informēšana un instruktāža

1. Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 10. pantu, darbiniekus un/vai viņu pārstāvjus informē par visiem pasākumiem, ko veic attiecībā uz drošības un veselības aizsardzības zīmēm darba vietā.

2. Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 12. pantu, darbinieki un/vai viņu pārstāvji saņem atbilstīgu instruktāžu, jo īpaši konkrētu norādījumu veidā attiecībā uz drošības un veselības aizsardzības zīmēm darba vietā.

Jo īpaši panta pirmajā daļā minētā instruktāža ietver zīmju nozīmi, īpaši zīmju, kas ietver vārdus, un apgūstamo rīcību vispār un konkrētajos gadījumos.

8. pants

Apspriešanās ar darbiniekiem un to iesaistīšana

Apspriešanās ar darbiniekiem un/vai viņu pārstāvjiem un to iesaistīšana notiek saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 11. pantu jautājumos, uz ko attiecas šī direktīva, ieskaitot I līdz IX pielikumu.

III IEDAĻA

DAŽĀDI NOTEIKUMI

9. pants

Pielikumu pielāgošana

Tehniskus pielāgojumus I līdz IX pielikumam pieņem saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 17. pantā paredzēto kārtību, ņemot vērā:

- direktīvu pieņemšanu par tehnisko saskaņošanu un standartizāciju attiecībā uz drošības un/vai veselības aizsardzības zīmju vai ierīču darba vietā konstrukciju un izgatavošanu,
- tehnikas attīstību, maiņas starptautiskajos noteikumos vai specifiskajās un progresu zināšanās par drošību un/vai veselības aizsardzības zīmēm darba vietā.

10. pants

1. Direktīvu 77/576/EEK atceļ 11. panta 1. punkta pirmajā daļā minētajā dienā.

Tomēr 5. pantā minētajos gadījumos minēto direktīvu turpina piemērot ilgākais astoņpadsmit mēnešus pēc šās dienas.

2. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz attiecīgiem šīs direktīvas noteikumiem.

*11. pants***Nobeiguma noteikumi**

1. Dalībvalstīs līdz 1994. gada 24. jūnijam stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

3. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas vai pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

4. Reizi piecos gados dalībvalstis ziņo Komisijai par šīs direktīvas noteikumu praktisko īstenošanu, uzrādot darba devēju un darba ņēmēju viedokļus.

Komisija par to informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju.

5. Komisija regulāri iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par to, kā tiek īstenota šī direktīva, ņemot vērā 1. līdz 4. punktu.

12. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1992. gada 24. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

José da SILVA PENEDA

I PIELIKUMS

VISPĀRĒJĀS MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ DROŠĪBAS UN/VAI VESELĪBAS
AIZSARDZĪBAS ZĪMĒM DARBA VIETĀ1. **Iepriekšējas piezīmes**

- 1.1. Ja šīs direktīvas vispārējie noteikumi 3. pantā prasa drošības un/vai veselības aizsardzības zīmes, tām ir jāatbilst II līdz IX pielikuma konkrētajām prasībām.
- 1.2. Šis pielikums ievada minētās prasības, apraksta drošības un/vai veselības aizsardzības zīmju dažādo pielietojumu un dod vispārējus noteikumus par zīmju savstarpējo apmaiņu un apvienošanu.
- 1.3. Drošības un/vai veselības aizsardzības zīmes izmanto vienīgi lai nodotu šajā direktīvā norādītu ziņu vai informāciju.

2. **Zīmju veidi**2.1. *Pastāvīgās zīmes*

- 2.1.1. Pastāvīgās izkārtnes ir jāizmanto zīmēm, kas attiecas uz aizliegumiem, brīdinājumiem un obligātām prasībām, kā arī uz avārijas eju un pirmās palīdzības līdzekļu atrašanās vietu un identificēšanu.

Izkārtnes un/vai drošības krāsa ir jāizmanto, lai pastāvīgi identificētu ugunsdzēsības aprīkojumu un apzīmētu tā atrašanās vietu.

- 2.1.2. Izkārtnes uz konteineriem un cauruļvadiem ir jānovieto, kā noteikts III pielikumā.
- 2.1.3. Vietas, kur pastāv risks sadurties ar šķēršļiem vai nokrist, ir pastāvīgi jāapzīmē ar drošības krāsu un/vai izkārtņēm.
- 2.1.4. Satiksmes ceļi ir pastāvīgi jāapzīmē ar drošības krāsu.

2.2. *Uz laiku izvietotas zīmes*

- 2.2.1. Izgaismotas zīmes, skaņas signāli un/vai verbāls paziņojums ir jāizmanto vajadzības gadījumā, ņemot vērā iespējas savstarpēji mainīt un apvienot zīmes, kā izklāstīts 3. iedaļā, lai signalizētu par briesmām, aicinātu personas konkrēti rīkoties un tās evakuētu.
- 2.2.2. Žesti un/vai verbāls paziņojums vajadzības gadījumā ir jāizmanto, lai vadītu personas, kas izdara apdraudošus vai bīstamus manevrus.

3. **Zīmju savstarpējā apmaiņa un apvienošana**

- 3.1. Līdzvērtīgas efektivitātes gadījumā var izmantot jebkuru no šiem:

- drošības krāsu vai izkārtni, lai apzīmētu vietas, kur ir šķērslis vai līmeņa kritums,
- izgaismotas zīmes, skaņas signālus vai verbālu paziņojumu,
- žestus vai verbālu paziņojumu.

- 3.2. Dažu veidu zīmes var izmantot kopā:

- izgaismotas zīmes un skaņas signālus,
- izgaismotas zīmes un verbālu paziņojumu,
- žestus un verbālu paziņojumu.

4. Instrukcijas turpmāk dotajā tabulā ir piemērojamas visām zīmēm, kas ietver drošības krāsu:

Krāsa	Nozīme vai nolūks	Norādījumi un informācija
Sarkana	Aizlieguma zīme	Bīstama rīcība
	Trauksme briesmu gadījumā	Apstāties, izslēgt, avārijas izslēgšanās ierīces Evakuēties
	Ugunsdzēsības aprīkojums	Identifikācija un atrašanās vieta
Dzeltena vai Dzeltenoranža	Brīdinājuma zīme	Būt uzmanīgam, veikt piesardzības soļus Pārbaudīt
Zila	Norādījuma zīme	Konkrēta rīcība vai darbība Lietot individuālos aizsarglīdzekļus
Zaļa	Avārijas izejas vai pirmās palīdzības zīme	Durvis, izejas, ejas, aprīkojums, materiāli
	Briesmu nav	Atgriešanās normālā stāvoklī

5. Zīmes efektivitāti nedrīkst negatīvi ietekmēt:
  - 5.1. citas zīmes vai cita tāda paša veida emisijas avota klātbūtne, kas traucē redzamību vai dzirdamību; tādēļ jo īpaši:
    - 5.1.1. jāizvairās, lai pārāk daudzas zīmes nebūtu pārāk cieši kopā;
    - 5.1.2. divas izgaismotas zīmes, kuras var sajaukt, nedrīkst lietot vienlaikus;
    - 5.1.3. izgaismotu zīmi nedrīkst lietot cita līdzīga gaismas avota tuvumā;
    - 5.1.4. divus skaņas signālus nedrīkst lietot vienlaikus;
    - 5.1.5. skaņas signālu nedrīkst lietot, ja ir pārāk liels apkārtējais troksnis;
  - 5.2. zīmju vai signālierīču slikts dizains, nepietiekams skaits, nepareizs novietojums, slikts tehniskais stāvoklis vai nepareiza funkcionēšana.
6. Atkarībā no prasībām zīmes un signālierīces regulāri ir jātīra, jāuztur kārtībā, jāpārbauda, jāremontē un vajadzības gadījumā jāaizstāj, lai nodrošinātu, ka tās saglabā savas raksturīgās un/vai funkcionālās īpašības.
7. Uzstādāmo zīmju vai signālierīču skaits un izvietojums ir atkarīgs no apdraudējumu vai briesmu pakāpes vai no aptveramās zonas.
8. Zīmes, kam vajadzīgs kāds enerģijas avots, ir jānodrošina ar garantētu enerģijas avārijas piegādi elektroenerģijas padeves pārtraukšanas gadījumā, ja vien elektroenerģijas padeves pārtraukšana apdraudējumu arī nelikvidē.
9. Izgaismotas zīmes un/vai skaņas signāla iedarbināšana norāda, ka ir jāsāk vajadzīgā darbība, zīmei vai signālam jādarbojas tik ilgi, cik darbības veikšanai ir vajadzīgs.
Izgaismotās zīmes un skaņas signāli ir no jauna jāaktivē tūlīt pēc lietošanas.
10. Izgaismotas zīmes un skaņas signāli ir jāpārbauda pirms laišanas darbā un pēc tam pietiekami bieži, lai nodrošinātu, ka tie pareizi darbojas un ir efektīvi.
11. Ja attiecīgo darbinieku dzirde vai redze ir traucēta, ieskaitot traucējumus, ko rada individuālo aizsarglīdzekļu lietošana, ir jāveic pasākumi, lai papildinātu vai aizstātu attiecīgās zīmes.
12. Zonas, telpas vai norobežotas vietas, ko izmanto ievērojamu daudzumu bīstamu vielu vai preparātu glabāšanai, ir jānorāda ar piemērotu brīdinājuma zīmi, kas ņemta no II pielikuma 3.2. iedaļas, vai apzīmēta, kā paredzēts III pielikuma 1. iedaļā, ja vien atsevišķo iepakojumu vai konteineru marķējums nav šim nolūkam pietiekams.

II PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ IZKĀRTNĒM

1. Raksturīgās iezīmes

- 1.1. Izkārtņu formas un krāsas ir izklāstītas 3. iedaļā saskaņā ar to konkrēto mērķi (izkārtnes, kas norāda aizliegumu, brīdinājumu, obligātu darbību, glābšanās virzienu, pirmās palīdzības vai ugunsdzēsības aprīkojumu).
- 1.2. Piktogrammām jābūt iespējami vienkāršām un jāsaturs tikai būtiska informācija.
- 1.3. Izmantojamās piktogrammas var nedaudz atšķirties no 3. iedaļā parādītajām vai būt sīkāk izstrādātas ar nosacījumu, ka tām ir tā pati nozīme un ka nekādas atšķirības vai pielāgošana nepadara nozīmi neskaidru.
- 1.4. Izkārtnes ir jāizgatavo no materiāla, kas ir izturīgs pret triecieniem un laika apstākļiem un piemērots apkārtējai videi.
- 1.5. Izkārtņu izmēriem un kolorimetriskiem un fotometriskiem raksturlielumiem jābūt tādiem, lai tās būtu viegli saskatāmas un saprotamas.

2. Lietošanas nosacījumi

- 2.1. Izkārtnes parasti ir jāuzstāda piemērotā augstumā un redzes leņķim piemērotā stāvoklī, ņemot vērā šķēršļus, vai nu pieejas vietā kādai zonai vispārēja apdraudējuma gadījumā, vai arī konkrēta apdraudējuma vai objekta tiešā tuvumā un labi apgaismotā un viegli sasniedzamā un redzamā vietā.

Neskarot Direktīvas 89/654/EEK noteikumus, ja dienasgaismas līmenis ir zems, ir jāizmanto fosforescējoša krāsa, atstarojoši materiāli vai mākslīgais apgaismojums.

- 2.2. Izkārtne ir jānoņem, ja stāvoklis, uz kuru tā norāda, vairs nepastāv.

3. Izmantojamās izkārtnes

3.1. Aizlieguma zīmes

Raksturīgās pazīmes:

- apļa forma
- melna piktogramma uz balta fona, sarkans apmalojums un diagonāla svītra (sarkanā daļa aizņem vismaz 35 % no zīmes laukuma)

Izmantojamās zīmes

Aizliegts smēķēt

Aizliegta smēķēšana un atklātas liesmas

Aizliegts gājējiem

Nedzēst ar ūdeni

Dzeršanai nederīgs

Nepiederošām personām
ieeja aizliegtaRūpnieciskiem
transportlīdzekļiem
iebraukt aizliegts

Neaizskart

3.2. Brīdinājuma zīmes

Raksturīgās iezīmes:

- trīsstūra forma
- melna piktogramma uz dzeltena fona, melns apmalojums (dzeltenā daļa aizņem vismaz 50 % no zīmes laukuma)

Augsta temperatūra vai
uzliesmojošas vielas ⁽¹⁾

Eksplozīvās vielas

Toksiskās vielas

Korozīvs materiāls

Radioaktīvs materiāls

Krava, kas karājas

⁽¹⁾ Iztrūkstot speciālai zīmei par augstu temperatūru

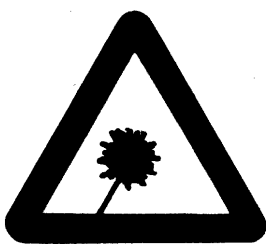

Rūpnieciskie
transportlīdzekļi

Briesmas: elektriskā strāva

Vispārējs apdraudējums

Lāzera stari

Oksidējošas vielas

Nejonizējošs starojums

Stiprs magnētiskais lauks

Šķēršļi

Līmeņa kritums

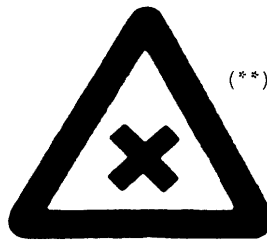

(*)

Bioloģiskais apdraudējums

Zema temperatūra

(**)

Bistamas vai kairinošas vielas

3.3. Norādījuma zīmes

Raksturīgās iezīmes:

- apļa forma
- balta piktoграмма uz zila fona (zilā daļa ir vismaz 50 % no zīmes laukuma)

(*) Piktogramma noteikta Padomes 1990. gada 26. novembra Direktīvā 90/679/EEK par darbinieku aizsardzību pret apdraudējumu, kas saistīts ar pakļaušanu bioloģiskiem faktoriem darba vietā (septītā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē) /OV l 374, 31.12.1990., 1. lpp./

(**) Šīs zīmes fons izņēmuma veidā var būt dzeltenī oranžs, kas ir pieļaujams, lai atšķirtu to no līdzīgas satiksmes drošības zīmes.

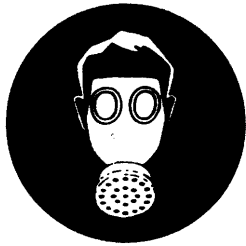
Lietot acu aizsardzības līdzekļus

Lietot aizsargķiveri

Lietot ausu aizsargus

Lietot respiratoru ierīces

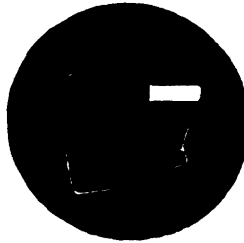
Lietot aizsargapavus

Lietot aizsargcimdus

Valkāt aizsargtērpu

Lietot sejas aizsargu

Lietot drošības siksnas

Gājējiem izmantot šo ceļu

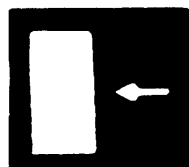
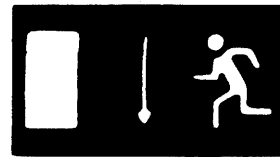
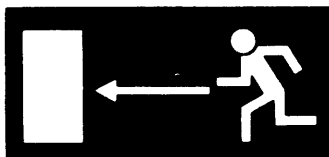

Vispārēja norādījumu zīme, kas vajadzības gadījumā ir kopā ar citu zīmi

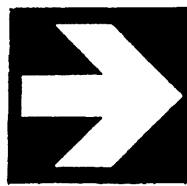
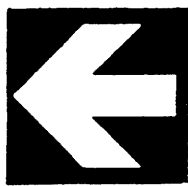
3.4. Evakuācijas vai pirmās palīdzības zīmes

Raksturīgās iezīmes:

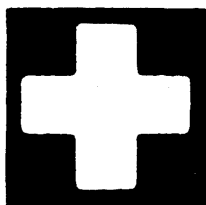
- taisnstūra vai kvadrāta forma
- balta piktogramma uz zaļa fona (zaļā daļa ir vismaz 50 % no zīmes laukuma).

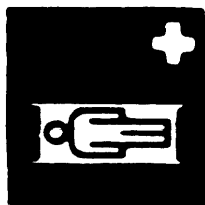
Avārijas izeja, glābšanās virziens

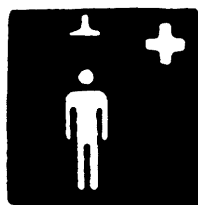
Papildu informācijas virziena norādes zīme

Pirmās palīdzības punkts

Nestuves

Drošības duša

Acu skalošana

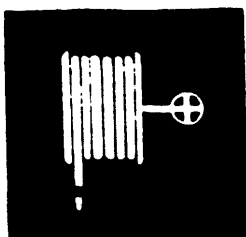

Avārijas telefons pirmajai palīdzībai vai evakuācijai

3.5. Informējošas zīmes

Raksturīgās iezīmes:

- taisnstūra vai kvadrāta forma
- balta piktoграмма uz sarkana fona (sarkanā daļa ir vismaz 50 % no zīmes laukuma).

Ugunsdzēsības šļūtene

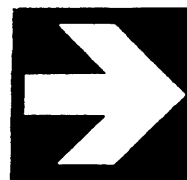
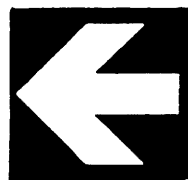
Kāpnes

Ugunsdzēsības aparāts

Ugunsdzēsības dienesta telefons

Papildu informācijas virziena norādes zīme

III PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS, KAS REGLAMENTĒ ZĪMES UZ KONTEINERIEM UN CAURUĻVADIEM

1. Konteineri, ko izmanto darbā Direktīvā 67/548/EEK ⁽¹⁾ un Direktīvā 88/379/EEK ⁽²⁾ definētajām bīstamām vielām vai preparātiem, un konteineri, ko izmanto šādu bīstamu vielu vai preparātu glabāšanai, kopā ar redzamiem cauruļvadiem, kas satur bīstamas vielas un preparātus, vai pa kuriem tās tiek transportētas, ir jāmarķē (ar piktogrammu vai simbolu uz krāsaina fona) saskaņā ar minētajām direktīvām.

1. punkts neattiecas uz konteineriem, ko izmanto darbā īsu laiku, un uz konteineriem, kuru saturs bieži mainās, ar nosacījumu, ka jo īpaši informēšanai un/vai apmācībai tiek veikti atbilstīgi pasākumi, kuri garantē to pašu aizsardzības līmeni.

Marķējumus, kas minēti 1. pantā, var:

- aizstāt ar brīdinājuma zīmēm, kā paredzēts II pielikumā, izmantojot tās pašas piktogrammas vai simbolus,
  - papildināt ar papildu informāciju, tādu kā bīstamās vielas vai preparāta nosaukums un/vai formula un sīkākā ziņas par apdraudējumu,
  - konteineru transportēšanai darba vietā papildināt vai aizstāt ar zīmēm, kas visā Kopienā piemērojamas bīstamu vielu vai preparātu transportēšanai.
2. Zīmes ir jāpiestiprina šādi:
    - redzamajā(s) pusē(s),
    - tām jābūt stingrām, pašlīmējošām vai uzkrāsotām.
  3. Vajadzības gadījumā šā pielikuma 1. iedaļā minētajām zīmēm jābūt ar II pielikuma 1.4. iedaļā definētajām raksturīgajām iezīmēm un tām jāatbilst II pielikuma 2. iedaļā izklāstītajiem izkārtņu lietošanas nosacījumiem.
  4. Neskarot 1., 2. un 3. iedaļu, uz cauruļvadiem izmantotais marķējums ir jānovieto redzami un tuvu visbīstamākajām vietām, tādām kā vārsti un savienojumi, un saprātīgos atstatumos.
  5. Zonas, telpas vai norobežotas vietas, ko izmanto ievērojamu daudzumu bīstamu vielu vai preparātu glabāšanai, ir jānorāda ar piemērotu brīdinājuma zīmi, kas ņemta no II pielikuma 3.2. iedaļas, vai apzīmēta, kā paredzēts III pielikuma 1. iedaļā, ja vien atsevišķo iepakojumu vai konteineru marķējums nav šim nolūkam pietiekams, ņemot vērā II pielikuma 1.5. punktu attiecībā uz izmēriem.

Vairāku bīstamo vielu vai preparātu krājumus var norādīt ar vispārējo briesmu brīdinājuma zīmi.

Iepriekš minētās zīmes vai marķējumi atkarībā no situācijas ir jānovieto tuvu glabāšanas vietai vai uz durvīm, kas ved uz glabāšanas telpu.

⁽¹⁾ OV L 196, 16.8.1967., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 187, 16.7.1988., 14. lpp.

IV PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS UGUNSDZĒSĪBAS APRĪKOJUMA IDENTIFICĒŠANAI UN NOVIETOŠANAI

1. **Iepriekšēja piezīme**

Šis pielikums ir piemērojams aprīkojumam, ko izmanto vienīgi ugunsdzēsības nolūkiem.

2. Ugunsdzēsības aprīkojums ir jāidentificē, izmantojot aprīkojumam specifisku krāsu un novietojot atrašanās vietas izkārtņi un/vai izmantojot specifisku krāsu vietām, kur šādu aprīkojumu glabā vai tā glabāšanas pieejas vietām.

3. Šā aprīkojuma identificēšanas krāsa ir sarkana.

Sarkanajam laukumam jābūt pietiekami lielam, lai aprīkojumu varētu identificēt viegli.

4. Lai apzīmētu šā aprīkojuma atrašanās vietu, ir jāizmanto II pielikuma 3.5. iedaļā paredzētās izkārtnes.

V PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS, KAS REGLAMENTĒ ŠĶĒRŠĻU UN BĪSTAMU VIETU APZĪMĒŠANAI UN SATIKSMES CEĻU APZĪMĒŠANAI IZMANTOJAMĀS ZĪMES**1. Zīmes šķēršļu un bīstamu vietu apzīmēšanai**

- 1.1. Vietas, kurās ir risks sadurties ar šķēršļiem, vai arī cilvēku vai objektu krišanas risks, ir jāapzīmē ar pārmaiņus dzeltenām un melnām vai sarkanām un baltām svītrām uzņēmuma apbūvētajās zonās, kas darbiniekiem darba laikā ir pieejamas.
- 1.2. Apzīmējumu izmēriem jābūt samērīgiem ar attiecīgā šķēršļa vai bīstamās vietas izmēriem.
- 1.3. Dzeltenajām un melnajām vai sarkanajām un baltajām svītrām jābūt aptuveni 45° leņķī un aptuveni vienāda lieluma.
- 1.4. Piemērs:

2. Satiksmes ceļu apzīmēšana

- 2.1. Ja telpu un aprīkojuma izmantošana to prasa darbinieku aizsardzībai, transportlīdzekļu satiksmes ceļi ir skaidri jāidentificē ar skaidri redzamas krāsas, vēlams baltas vai dzeltenas, nepārtrauktām svītrām, ņemot vērā pamata krāsu.
- 2.2. Svītrām jābūt novietotām tā, lai norādītu vajadzīgo drošo atstatumu starp transportlīdzekļiem un jebkuru priekšmetu, kas var būt tuvienē, un starp gājējiem un transportlīdzekļiem.
- 2.3. Pastāvīgie satiksmes ceļi apbūvētās vietās ārā arī, ciktāl tas ir lietderīgi, būtu jāapzīmē līdzīgi, ja vien tie nav apgādāti ar piemērotām barjerām vai ietvēm.

VI PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS IZGAISMOTĀM ZĪMĒM

1. Raksturīgās iezīmes

- 1.1. Zīmes izstarotajai gaismai ir jārada apkārtnei atbilstīgs gaismas kontrasts saskaņā ar paredzētajiem zīmes lietošanas nosacījumiem, bet neapzīlbinot ar pārāk stipru gaismu vai neradot sliktu redzamību nepietiekamas gaismas dēļ.
- 1.2. Gaišais laukums, ko izstaro zīme, var būt vienā krāsā vai tajā var būt piktogramma uz noteikta fona.
- 1.3. Vienīgajai krāsai ir jāatbilst krāsu un to nozīmju tabulai I pielikuma 4. iedaļā.
- 1.4. Līdzīgi, ja zīme satur piktogrammu, piktogrammai ir jāatbilst visiem attiecīgajiem noteikumiem, kas izklāstīti II pielikumā.

2. Īpaši noteikumi, kas reglamentē lietošanu

- 2.1. Ja ierīce var izstarot gan nepārtrauktas, gan pārtrauktas zīmes, pārtrauktā zīme ir jāizmanto, lai norādītu augstāku briesmu līmeni vai steidzamāku vajadzību veikt pieprasīto/obligāto ieviešanu vai darbību, nekā norāda nepārtrauktā zīme.

Izgaismotas pārtrauktas zīmes katra uzliesmojuma ilgumam un biežumam jābūt tādām, lai:

- nodrošinātu ziņas pareizu uztveri un
- novērstu sajaukšanu ar citām atšķirīgām izgaismotām zīmēm vai ar nepārtraukto izgaismoto zīmi.

- 2.2. Ja pārtraukto zīmi lieto kopā ar skaņas signālu vai tā vietā, ir jāizmanto identiski kodi.
- 2.3. Ierīcēm pārtraukto zīmju izstarošanai smagas avārijas gadījumā ir jābūt īpašā uzraudzībā vai tās jāapgādā ar papildu spuldzi.

VII PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS SKAŅAS SIGNĀLIEM

1. **Raksturīgās iezīmes**

1.1. Skaņas signāliem ir jābūt:

- a) skaļuma līmenī, kas ir ievērojami lielāks par fona trokšņa līmeni, tā lai signāls būtu sadzirdams, bet nebūtu pārlietu stiprs vai sāpīgs;
- b) viegli pazīstamiem jo īpaši attiecībā uz impulsa ilgumu un intervālu starp impulsiem vai impulsu grupām un jābūt skaidri atšķirīgiem no citiem skaņas signāliem un fona trokšņiem.

1.2. Ja ierīce var raidīt skaņas signālu pie mainīgām un pastāvīgām frekvencēm, mainīgā frekvence ir jāizmanto, lai norādītu augstāku briesmu līmeni vai steidzamāku vajadzību veikt pieprasīto/obligāto iejaukšanos vai darbību, nekā norāda nemainīgā frekvence.

2. **Kods**

Evakuācijas signālam jābūt nepārtrauktam.

VIII PIELIKUMS

OBLIGĀTĀS PRASĪBAS VERBĀLAJAM PAZIŅOJUMAM

1. Raksturīgās iezīmes

- 1.1. Verbālajam paziņojumam starp runātāju vai raidītāju un vienu vai vairākiem klausītājiem ir jābūt īsu (dažkārt kodētu) tekstu, frāžu, vārdu grupu un/vai atsevišķu vārdu veidā.
- 1.2. Runātām ziņām jābūt iespējami īsām, vienkāršām un skaidrām; runātāja verbālajai prasmei un klausītāja(-u) spējai klausīties jābūt tādai, lai nodrošinātu drošu verbālo paziņojumu.
- 1.3. Verbālais paziņojums ir tiešs (ar cilvēka balsi) vai netiešs (ar cilvēka balsi vai mākslīgi sintezētu balsi, ko noraida caur piemērotiem līdzekļiem).

2. Īpaši noteikumi, kas reglamentē lietošanu

- 2.1. Iesaistītajām personām labi jāzina lietojamā valoda, tā lai viņas varētu pareizi izrunāt un izprast runāto ziņu un tādā rīkoties veidā, kas ir atbilstīgs drošībai un/vai veselības aizsardzībai.
- 2.2. Ja verbālo paziņojumu lieto žestu vietā vai kopā ar tiem, ir jālieto koda vārdi, tādi kā:

— sākt		lai norādītu komandas sākumu
— stāt		lai pārtrauktu vai beigtu kustību
— beigt		lai pārtrauktu darbību
— celt		lai liktu pacelt kravu
— nolaist		lai liktu nolaist kravu
— uz priekšu	}	jāsaskaņo ar atbilstīgiem žestiem
— atpakaļ		
— pa labi		
— pa kreisi		
— briesmas		lai izdarītu apturēšanu ārkārtas situācijā
— ātri		lai paātrinātu kustību drošības apsvērumu dēļ.

IX PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS ŽESTIEM

1. **Iezīmes**

Žestiem jābūt precīziem, vienkāršiem, plašiem, viegli izdarāmiem un viegli saprotamiem un skaidri atšķirīgiem no citiem šādiem signāliem.

Ja vienlaikus lieto abas rokas, tās ir jākustina simetriski un tikai vienas zīmes došanai.

Ja lietojamie signāli atbilst iepriekš minētajiem nosacījumiem, tie var nedaudz atšķirties no 3. iedaļā parādītajiem vai būt par tiem sīkāk izstrādāti; tomēr tiem jābūt ar to pašu nozīmi un tikpat saprotamiem.

2. **Īpaši noteikumi, kas reglamentē lietošanu**

2.1. Persona, kas dod zīmes, šē turpmāk "signalizētājs", lieto roku/delnu kustības, lai dotu manevrēšanas instrukcijas personai, kas saņem zīmes, šē turpmāk "operators".

2.2. Signalizētājam jāvar vizuāli uzraudzīt visus manevrus, nekļūstot to apdraudētam.

2.3. Signalizētāja pienākumiem jābūt vienīgi manevru vadīšanai un tuvumā esošo darbinieku drošības nodrošināšanai.

2.4. Ja 2.2. punktā aprakstītie nosacījumi nav izpildīti, ir jānorīko viens vai vairāki papildu signalizētāji.

2.5. Operatoram ir jāaptur notiekošais manevrs, lai lūgtu jaunas instrukcijas, ja saņemtos rīkojumus viņš nevar izpildīt ar vajadzīgajām drošības garantijām.

2.6. **Piederumi**

Operatoram jāvar viegli pazīt signalizētāju.

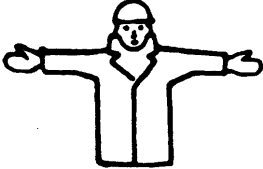

Signalizētājam jālieto viens vai vairāki piemēroti atšķirības priekšmeti, piemēram, jaka, ķivere, piedurknes vai aproces vai jātur nūjas.

Atšķirības priekšmetiem jābūt spilgtā krāsā, vēlams visiem vienā krāsā, un tos drīkst lietot vienīgi signalizētāji.

3. **Lietojamie kodētie signāli**

Iepriekšēja piezīme.

Turpmākais kodēto signālu kopums neskar citus Kopienas līmenī lietojamus kodus, ko lieto tiem pašiem manevriem dažās nozarēs.

Nozīme	Apraksts	Attēls
A. Vispārēji signāli		
SĀKT Uzmanību Komandas sākums	abas rokas ir izstieptas horizontāli ar plaukstām vērstām uz priekšu	
STĀT Pārtraukums Kustības beigas	labā roka rāda uz augšu ar plaukstu vērstu uz priekšu	
BEIGT darbības beigas	abas rokas ir saņēmtas krūšu augstumā	
B. Vertikālas kustības		
CELT	labā roka rāda uz augšu ar plaukstu vērstu uz priekšu un lēni veido apli	
NOLAIST	labā roka rāda uz leju ar plaukstu vērstu uz iekšu un lēni veido apli	
VERTIKĀLS ATSTATUMS	rokas norāda attiecīgo atstatumu	

Nozīme	Apraksts	Attēls
C. Horizontālas kustības		
VIRZĪT UZ PRIEKŠU	abas rokas ir saliekas ar plaukstām vērstām uz augšu un apakšdelmi izdara lēnas kustības virzienā uz ķermeni	
VIRZĪT ATPAKAĻ	abas rokas ir saliekas ar plaukstām vērstām uz leju un apakšdelmi izdara lēnas kustības virzienā prom no ķermeņa	
PA LABI no signalizētāja	labā roka ir izstiepta aptuveni horizontāli ar plaukstu vērstu uz leju un lēni izdara nelielas kustības pa labi	
PA KREISI no signalizētāja	kreisā roka ir izstiepta aptuveni horizontāli ar plaukstu vērstu uz leju un lēni izdara nelielas kustības pa kreisi	
HORIZONTĀLS ATSTATUMS	rokas norāda attiecīgo atstatumu	

Nozīme	Apraksts	Attēls
D. Briesmas		
BRIESMAS Apturēšana ārkārtas gadījumā	abas rokas rāda uz augšu ar plaukstām vērstām uz priekšu	
ĀTRI	visas kustības ātrāk	
LĒNI	visas kustības lēnāk	